

אדוארד דה-בונו

קורט חשיבה

כרטיסי עבודה לתלמיד

ספר ראשון: רוחב

מכון ברנקו וייס
לטיפוח החשיבה

משרד החינוך, התרבות והספורט
המנהל הפדגוגי
האגף לתכניות לימודים

57

אדוארד דה-בונו

קורט חשיבה

כרטיסי עבודה לתלמיד

ספר ראשון: ר ח ב

מכון ברנקו וייס
לטיפוח החשיבה

משרד החינוך, התרבות והספורט
המנהל הפדגוגי
האגף לתכניות לימודים

CoRT THINKING
Edward de Bono

Published in Hebrew by the Branco Weiss Institute for the Development of Thinking
in arrangement with the McQuaig Groop Inc.
Copyright © 1992 by the McQuaig Groop Inc.

Hebrew Rights © 1996 by
The Branco Weiss Institute for the Development of Thinking
P.O.Box 648, Jerusalem 91006

Printed in Israel

אין להעתיק, לשכפל, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע
או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי,
אלקטרוני, אופטי, או מכני (לרבות צילום והקלטה)
ללא אישור בכתב מהמוציא לאור.

תרגום מאנגלית: דליה שרון
עריכה לשונית: אילה ביבר
עיצוב והפקה: דליה שרון
עורך הסדרה: דן שרון

© 1996
כל הזכויות שמורות
למכון ברנקו וייס לטיפול החשיבה
ת.ד. 648, ירושלים 91006

לוחות והדפסה: צ. בן-צבי - הפקות בע"מ
נדפס בישראל

אדוארד דה-ג'ונל - קורט חשיבה 1: רוח ב כרטיסי עבודה לתלמיד

1. חש"ט: דרך לטיפול מרציונות

ח = חיובי הדברים הטובים שיש ברעיון - מדוע הוא מוצא-חן בעיני

ש = שלילי הדברים הרעים שיש ברעיון - מדוע הוא אינו מוצא-חן בעיני

מ = מעניין מה, לדעתי, מעניין ברעיון

במקום רק להגיד שרעיון מוצא-חן בעיניכם, או לא, אתם יכולים להשתמש בחש"ט. בעת השימוש בחש"ט אתם מעלים, ראשית, את הנקודות הטובות, לאחר מכן את הנקודות הרעות, ולבסוף את הנקודות שאינן טובות ואינן רעות, אבל מעניינות.

דוגמה

רעיון: להוציא את כל המושבים מהאוטובוסים.

ח: כך יוכלו יותר אנשים להיכנס לכל אוטובוס.

כך יהיה קל יותר להיכנס ולצאת.

כך יהיה זול יותר לייצר אוטובוסים ולתקנם.

ש: הנוסעים יפלו כאשר האוטובוס יעצור בפתאומיות.

זקנים ונכים לא יוכלו להשתמש באוטובוסים.

יהיה קשה לשאת סלי-קניות ותינוקות.

מ: הרעיון מעניין, כי הוא יכול להביא לכך שיהיו שני סוגים של אוטובוסים: האחד ללא מושבים והשני עם.

המעניין הוא שאוטובוס אחד יוכל לבצע עבודה רבה יותר.

המעניין הוא שיתכן שהנוחיות אינה כל-כך חשובה באוטובוסים.

תרגול

1. צריך לחוקק חוק המחייב לצבוע את כל המכוניות בצהוב.
2. אנשים צריכים לענווד תגים שלפיהם ניתן יהיה לזהות האם הם היום במצב-רוח טוב או לא.
3. כל התלמידים צריכים להקדיש שלושה חודשים בשנה לעבודה בשכר.
4. כל מבוגר צריך להקדיש שבוע אחד בשנה לשירות במשטרה.
5. חייב להיות ערוץ טלוויזיה מיוחד לצעירים.

אדוארד דה-ג'ונל - קורט חשיבה 1: ר ו ח ב כרטיסי עבודה לתלמיד

- * 6. בארצות רבות פועלת שיטת חבר-המושבעים, שבה אנשים רגילים מחליטים האם הנאשם אשם או לא. בארצות אחרות לא קיים חבר-מושבעים, אלא שלושה שופטים המקבלים את כל ההחלטות בעצמם. עשו חש"ם על שיטת חבר-המושבעים.
- * 7. ערכו חש"ם על שיטה המאפשרת לעורך-דין לתבוע בשם לקוח, ואחר-כך לקבל אחוז מסוים מהפיצויים שקובע בית-המשפט. אם עורך-הדין אינו מצליח במשפט, הוא אינו מקבל כל תשלום.

תהליך

דיון

- מתי החש"ם יעיל ביותר?
- האם אנו רגילים תמיד להסתכל על הנקודות הטובות ועל הנקודות הרעות של רעיון?
- האם החש"ם גורם לבזבוז זמן?
- האם קל לבצע חש"ם?

עקרונות

- א. החש"ם חשוב, כי בלעדיו אתם עלולים לדחות רעיון בעל-ערך שאינו מרשים במבט ראשון.
- ב. ללא חש"ם יש סבירות נמוכה שתבחינו בחסרונותיו של רעיון שמצא מאוד חן בעיניכם.
- ג. החש"ם יכול להוכיח שרעיונות אינם רק טובים או רק רעים. רעיונות יכולים להיות מעניינים, אם הם מובילים לרעיונות אחרים.
- ד. ללא חש"ם, השיפוט שלכם לרוב לא יהיה מבוסס על ערך הרעיון כשלעצמו, אלא על הרגשות שלכם באותו הזמן.
- ה. בעזרת חש"ם אתם מחליטים אם רעיון מוצא-חן בעיניכם אם לאו — אך זאת אחרי שבחנתם אותו, ולא לפני כן.

פרויקט

1. צריך לאסור על כל המכוניות להיכנס למרכז העיר, כדי שאנשים יוכלו לשוטט באיזור זה בחופשיות.
2. כל מבוגר צריך לאמץ אדם זקן ולטפל בו.
3. * יש להרשות לאנשים לעבוד 10 שעות ביום במשך ארבעה ימים בשבוע, כך שיתרת השבוע תהיה חופשית, במקום לעבוד 8 שעות ליום, חמישה ימים בשבוע.